

Inhoud Maart 2020

Inhoud Maart 2020.....	1
Woord vooraf.....	3
Recent verschenen	4
Call for Papers	5
Call for presentations: werkgroep Recht in Amsterdam en de Republiek (17 ^e -18 ^e eeuw)	5
(19 mei 2020).....	5
Call for presentations: congres “kleine Société” (Middelburg, 22-23 mei 2020).....	5
Call for papers: 11 ^e Congrès de l'Association des Cercles francophones d'histoire et d'archéologie de Belgique (Doornik, 20-23 augustus 2020).....	5
Call for papers: 23ste Belgisch-Nederlandse Rechtshistorische Dagen (Rotterdam, 17-18 december 2020).....	6
Kalender.....	7
2-3 maart 2020 Congres: ‘Entangled international and national legal orders in the long 19th century’ University of Zürich, (Zürich, Zwitserland).....	7
4-5 maart 2020 Colloquium: ‘Relatie tussen blasfemie, heiligschennis en geweld vanaf de 18e eeuw tot vandaag’ (Gent, België).....	7
6 maart 2020 – Causerie ‘Words of a Contrary Signification’: Libel Law and Satire in Eighteenth-Century England, Prof. Dr. Andrew Bricker (Gent, België)	8
10 maart 2020 – Rechtshistorische tocht door Leiden en lezing door Rogier van de Sande, dijkgraaf (Leiden, Nederland)	8
12 maart 2020 – Lezing Dr. Ingo Venzke (Tilburg, Nederland)	8
26 maart 2020 – Lezing Remko Mooi (Tilburg, Nederland).....	9
31 maart 2020 – Lezing Nicolas Cole, Oxford University ‘Understanding Formal Negotiations’ (Gent, België).....	9
23 april 2020 - ESIL IGHIL Pre-Conference event: The Founding of Solidarity in the International Community (Catania, Italië)	10
30 april 2020 & 4 juni 2020 – Leuven Legal History Talks (Leuven, België)	10
Varia	11
Vacature Rijksarchief/Cegesoma.....	11

Rechtshistorische Courant

DIGITALISERING: Algemeen Rijksarchief: 3500 nieuwe beelden uit de iconografische collectie.
..... 11

Woord vooraf

Geachte lezer,

Zoals u kan zien, hebben we deze maand weer een rijkgevulde Courant. Er komen opnieuw enkele tendensen naar voren, zoals de aandacht voor enerzijds kunst en recht en anderzijds economie en recht in de rechtsgeschiedenis. Een ander groot thema vormen natuurlijk de Digital Humanities, met trouwens, zoals eerder vermeld, later deze maand een workshop in het MPI in Frankfurt. Het lijkt erop dat de Digital Humanities dit jaar definitief doorbreken in het rechtshistorisch onderzoek. De mogelijkheden zijn groot en we willen er meteen nog eentje aan toevoegen, met jammer genoeg actualiteitswaarde. Wie de plaatjes over de verspreiding van het Coronavirus volgt, ziet niet altijd de software die daarachter zit. Dergelijke programma's analyseren de verspreiding van virussen. Niet enkel dokters, maar ook rechtshistorici kunnen daar hun voordeel mee doen. Neem bijvoorbeeld de verspreiding van het *ius commune* in de middeleeuwen. Ook het *ius commune* kunnen we zien als een virus zien met professoren, rechters, notarissen en andere geleerde juristen als virusdragers. Uiteraard loopt deze vergelijking mank, want het *ius commune* bracht heel wat goede dingen. Dat kan van corona niet gezegd worden. Maar: onze bestaande kennis over het *ius commune* invoeren in een softwareprogramma om virussen als corona te traceren, zou wel eens zeer verrassende inzichten kunnen opleveren over de verspreiding van het *ius commune*...

De hoofdredacteur

Dirk Heirbaut

Redactie

Filip Batselé

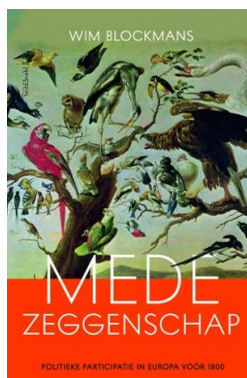
Laura Mortiers

Pieterjan Schepens

Sebastiaan Vandenbogaerde

Florenz Volkaert

Recent verschenen

Wim BLOCKMANS: *Medezeggenschap. Politieke participatie in Europa vóór 1800*, Prometheus, ISBN 9789044635218, 480 p, €44,99

Acht eeuwen lang is in Europa gevochten voor politieke medezeggenschap. De democratische rechtsstaat is hier pas in de loop van de twintigste eeuw formeel gerealiseerd, maar zeker nog niet overal ingeburgerd en in veel opzichten alweer uitgehold. Politieke participatie is sinds 1200 onder impuls van emancipatiebewegingen in golven verruimd en telkens opnieuw onderdrukt. Steeds trachten gevestigde elites, ook de nieuwe, zich met alle middelen vast te klampen aan hun posities.

Dit boek bekijkt de geschiedenis van Europese staten vanuit de opeenvolgende emancipatiebewegingen en onderzoekt waarom ze telkens weer vastliepen, van Portugal tot Rusland en van Ierland tot Sicilië. Gezocht wordt naar verklaringen van deze evoluties, maar ook naar indicaties van continuïteit naar het heden toe. Dat helpt om de huidige malaise te begrijpen.

Call for Papers

Call for presentations: werkgroep Recht in Amsterdam en de Republiek (17^e-18^e eeuw) (19 mei 2020)

De volgende bijeenkomst van de werkgroep Recht in Amsterdam en de Republiek (17^e-18^e eeuw) vindt plaats op dinsdag 19 mei 2020, in Zaal C1-3 van het Theil-gebouw van [Erasmus Universiteit Rotterdam](#) van 12.00-17.00. Vanaf 12.00 wordt u een broodjeslunch aangeboden en na afloop een borrel.

De workshop combineert korte, informele presentaties van lopende onderzoeksprojecten met voorstellingen van bronnenmateriaal. Inmiddels hebben zich al enkele sprekers bereid verklaard een inleiding te houden:

- Manon Moerman (Maastricht): Amsterdamse vennootschapscontracten in de 18^e eeuw.
- Tim van Polanen (Leiden): de archieven van de Hoge Raad van Holland;
- Martijn Punt (Leiden/Amsterdam): bestuurdersaansprakelijkheid in de *Observationes tumultuariae novae*.

Er is daarnaast ook ruimte voor meer presentaties: de organisatoren nodigen daarom alle geïnteresseerde – en in het bijzonder jonge – onderzoekers uit die van gedachten willen wisselen over hun projecten. Geïnteresseerden die een presentatie willen geven, kunnen zich aanmelden bij Matthijs de Jongh (dejongh@law.eur.nl).

Call for presentations: congres “kleine Société” (Middelburg, 22-23 mei 2020)

De internationale dagen 2020 van de *Société d’histoire du droit et des institutions des pays flamands, picards et wallons* zullen op 22 en 23 mei 2020 in Middelburg plaatsvinden. Het thema is “*L’Art et le Droit*” (“Kunst en Recht”).

De lezingen kunnen in het Frans, het Engels of het Nederlands doorgaan. De sprekers worden verzocht vooraf een samenvatting aan de organisatoren te bezorgen (bij voorkeur in het Frans). Kandidaat-sprekers kunnen hun voorgenomen onderwerp met titel v  r **20 april 2020** meedelen aan J.M. MILO en E.K.E von BONE (per e-mail: j.m.milo@uu.nl, vonbone21@gmail.com).

De volledige *call* vindt u [hier](#) terug

Call for papers: 11^e Congrès de l’Association des Cercles francophones d’histoire et d’archéologie de Belgique (Doornik, 20-23 augustus 2020)

Van donderdag 20 tot en met zondag 23 augustus 2020 zal in Doornik het 11^e *Congrès de l’Association des Cercles francophones d’histoire et d’archéologie de Belgique* plaatsvinden.

Geïnteresseerde onderzoekers die een lezing (max. 20 minuten) wensen te geven, worden warm uitgenodigd om v  r 30 maart 2020 een samenvatting in te dienen van de voorgestelde bijdrage

(15-30 lijnen uitgetypte tekst). Voorstellen kunnen raken aan een of meer van de volgende onderzoeksgebieden: archeologie, (kunst)geschiedenis, patrimonium, folklore. De voorgestelde onderwerpen hoeven niet beperkt te zijn tot het Belgische grondgebied. Lezingen worden door het wetenschappelijk comité opgenomen in het programma van een van de 11 afdelingen van het congres. De taalkeuze voor de lezingen is vrij (Nederlands, Frans, Duits).

Indiening van voorstellen en/of inschrijving voor deelname is mogelijk tot 31 maart 2020. Een overzicht van deze aankondiging kan u [hier](#) terugvinden. Meer informatie over de vooropgestelde thema's en de praktische organisatie kan u online raadplegen op de [website](#) van het congres.

Call for papers: 23ste Belgisch-Nederlandse Rechtshistorische Dagen (Rotterdam, 17-18 december 2020)

De 23ste editie van dit tweejaarlijkse congres zal worden georganiseerd aan de Erasmus Universiteit Rotterdam op donderdag 17 en vrijdag 18 december 2020. Tammo Wallinga hoopt u daar in groten getale te ontvangen. Een meer gedetailleerde uitnodiging volgt over enige tijd.

Degenen die tijdens dit congres een lezing (duur: 20 minuten) willen geven wordt verzocht een voorstel (max. één A4) en een kort CV te sturen aan Tammo Wallinga (wallinga@law.eur.nl of tammo.wallinga@uantwerpen.be). Lezingen zijn welkom van in België of Nederland werkzame onderzoekers, of van onderzoekers uit andere landen die de rechtsgeschiedenis van de Nederlanden in ruime zin bestuderen. Deadline voor aanmelding van lezingen is 30 september 2020. Jonge onderzoekers hebben in geval van een overvloed aan aanmeldingen voorrang.

Kalender

2-3 maart 2020 Congres: ‘Entangled international and national legal orders in the long 19th century’ University of Zürich, (Zürich, Zwitserland)

Op maandag 2 en dinsdag 3 maart vindt in Zürich de conferentie “Entangled international and national legal orders in the long 19th century” plaats, medegeorganiseerd door de onderzoeksgroep Contextueel Onderzoek naar Recht (VUB).

Het volledige programma van de conferentie vindt u [hier](#).

4-5 maart 2020 Colloquium: ‘Relatie tussen blasfemie, heiligschennis en geweld vanaf de 18e eeuw tot vandaag’ (Gent, België)

In maart 2020 vindt in Gent een internationaal Engelstalig colloquium plaats over de relatie tussen blasfemie, heiligschennis en geweld vanaf de achttiende eeuw tot vandaag. Het colloquium wordt georganiseerd door [Liberas](#), in samenwerking met Eveline Bouwers, Senior Research Fellow aan het Leibniz-Institut für Europäische Geschichte, en David Nash, docent moderne Europese geschiedenis aan Oxford Brookes University. Het colloquium vindt plaats in Liberass (Kramersplein 23, 9000 Gent) op donderdag 5 maart.

Aan de vooravond van het congres (op 4 maart) geeft de internationaal gerenommeerde Alain Cabantous, professor emeritus aan de Sorbonne te Parijs, in de Blauwe Zaal van Liberass een *keynote* lezing (in het Frans) over de verschuivingen in de invulling van blasfemie ten tijde van de Franse Revolutie (1789-1799). Cabantous zal dieper ingaan op het ontstaan van een nieuwe sacraliteit rond de Franse Republiek, het gebruik van de aanklacht van blasfemie om tegenstanders van de Republiek te stigmatiseren en het vernielen van christelijke objecten en symbolen in de eerste helft van de jaren 1790. Een Engelse samenvatting van Cabantous’ lezing zal ter beschikking worden gesteld.

Tijdens het interdisciplinaire Engelstalige colloquium op 5 maart zullen historici, literatuurwetenschappers en godsdienstwetenschappers van ideeën wisselen over hun onderzoek naar blasfemie en heiligschennis in uiteenlopende geografische en chronologische contexten. Zowel jonge onderzoekers als internationaal gerenommeerde experts zullen vanuit verschillende invalshoeken dieper ingaan op een reeks incidenten/rechtszaken rond godslastering en de wisselwerking met verschillende soorten van geweld in Europa en de Arabische wereld. Zo zal er aandacht besteed worden aan de rol van blasfemie en heiligschennis ten tijde van revolutionaire omwentelingen en burgeroorlogen, zoals tijdens de Russische Revolutie, de Tragische Week in Barcelona en de Spaanse Burgeroorlog. Casussen waarbij geestelijken en predikers werden beschuldigd van blasfemie komen aan bod in presentaties over de controverse rond de Duitse dominee Carl Jatho, de discussies rond de Napoleon-cultus in de Kerkelijke Staat ten tijde van het Franse bestuur en de martelaarsdood van David Lazzaretti. De rol van fictieliteratuur in religiekritiek komt aan bod in een paper over de Scandinavische literaire beweging De Moderne Doorbraak. Casussen in de Arabische wereld tijdens de negentiende en twintigste eeuw staan centraal in papers over de vervolging van vrijdenkers in Egypte en blasfemieprocessen in Tunesië. Met onderzoek naar de impact van de aanval op Charlie Hebdo op

de beeldvorming rond religieuze minderheden en de veroordeling van YouTube-blogger Ruslan Sokolovsky heeft het colloquium tot slot ook aandacht voor blasfemie en geweld in de eenentwintigste eeuw.

Voor meer informatie en het volledige programma, zie www.blasphemyviolence2020.be.

Inschrijving is gratis en kan door een mail te sturen naar volgend adres: inschrijven@liberas.eu. Gelieve in uw mail aan te geven of u aanwezig zal zijn op Cabantous' *keynote* lezing op woensdag 4 maart en/of het colloquium op donderdag 5 maart.

6 maart 2020 – Causerie ‘Words of a Contrary Signification’: Libel Law and Satire in Eighteenth-Century England, Prof. Dr. Andrew Bricker (Gent, België)

Tijdens deze causerie zal Prof. Bricker (English Literature, Department of Literary Studies, Ghent University) het hebben over de interpretatie van wetgeving rond satire en laster door de 18^e-eeuwse Engelse rechtbanken. Hierbij zal de focus liggen op de rol van leken en juristen bij de interpretatie van satirische teksten. De lezing wordt in het Engels gegeven.

De lezing gaat door op vrijdag 6 maart (14u30) aan het Instituut voor Rechtsgeschiedenis, gang auditorium Blauwe Zaal, Faculteit Recht en Criminologie, Universiteitstraat 4, 9000 Gent. Indien u deze causerie graag zou bijwonen, gelieve uw komst te melden via karin.pensaert@ugent.be.

10 maart 2020 – Rechtshistorische tocht door Leiden en lezing door Rogier van de Sande, dijkgraaf (Leiden, Nederland)

Op 10 maart zal Rogier van de Sande, dijkgraaf, een rechtshistorische tocht door Leiden organiseren (11.30 lunch, 13.00 bezoek Erfgoed Leiden en Omstreken, gevolgd door uitgebreide stadswandeling). Om 16.00 zal de Rijnlandse Dijkgraaf een lezing houden aan het Gemeentelandshuis van Rijnland. Na 17.00 zal een afsluitende borrel georganiseerd worden.

De lezing wordt georganiseerd door de studievereniging Philips van Leyden b.p., dit is het dispuut voor Romeins recht en Europese rechtsgeschiedenis van de Universiteit Leiden. Philips organiseert ca. 8 lectio's per jaar. Voorafgaand aan de lectio's vindt er een borrel plaats op de afdeling Rechtsgeschiedenis en na afloop is het traditie om met alle aanwezigen uit eten te gaan.

Meer informatie over het event kan u [hier](#) vinden.

12 maart 2020 – Lezing Dr. Ingo Venzke (Tilburg, Nederland)

De lezing '*Situating Contingency: How International Law Could Have Been*' zal plaatsvinden van 11:00 tot 12:00, CubeZ 222 (Tilburg University).

Het programma van I-HILT E-Lectures vindt u [hier](#).

26 maart 2020 – Lezing Remko Mooi (Tilburg, Nederland)

De lezing *'Protecting the Foreign Creditor: International Insolvency Procedures in Early Modern Frankfurt am Main'* zal plaatsvinden van 11:00 tot 12:00, CubeZ 222 (Tilburg University).

Het programma van de I-HILT E-Lectures vindt u [hier](#).

I-HILT E-Lectures zijn lezingen over de geschiedenis en theorie van internationaal recht, die steeds bestaan uit een lezing van 40 minuten, gevolgd door een Q&A-sessie van 20 minuten. De lezingen vinden telkens op donderdag plaats aan de Universiteit van Tilburg. Zowel recente als oudere lezingen kunnen bovendien ook online bekeken worden op de [website](#) van de universiteit. Via de website kan ook het I-HILT programma van dit academiejaar geraadpleegd worden.

31 maart 2020 – Lezing Nicolas Cole, Oxford University 'Understanding Formal Negotiations' (Gent, België)

Op 31 maart (14u-17u) geeft Dr. Nicolas Cole een lezing in het Gentse Library Lab.

Dr. Cole is de directeur van het Quill-project, het project dat een reconstructie maakt van de Amerikaanse grondwet. Bovendien zetten zij een digitale infrastructuur op binnen Quill, waarin "beslissingsprocessen van wetgeving" in kaart gebracht kunnen worden (zoals bv. Brexit). Dr. Cole zal uitleg geven over zijn project, platform en alle samenwerkingen die daarbij horen.

Deze lezing maakt deel uit van *Digitising the Humanities: a Lecture and Workshop Series*, georganiseerd door het [Digital Humanities Research Lab](#) van het Gentse *Centre for Digital Humanities*. Met de reeks wil het DH Research Lab de aandacht vestigen op de 'Digital Humanities' (DH) als onderzoeksveld. Waar dit gebied de voorbije 10 jaren aan populariteit won, is het potentieel van digitale technologieën en menswetenschappen in het algemeen nog te ongekend om zelf geavanceerde digitale onderzoeksmethodes toe te passen. De menswetenschappen kennen tot op vandaag een digitale kloof, zelfs bij jonge onderzoekers.

Doorheen *Digitising the Humanities* krijgen studenten, onderzoekers en personeel binnen de geschiedkundige, taalkundige en literaire vakgroepen, maar ook binnen andere disciplines aan de Gentse Faculteit Letteren en Wijsbegeerte, rechtstreekse informatie via lezingen van internationale onderzoekers over recente ontwikkelingen op vlak van digitale technologieën en methodieken in menswetenschappelijk onderzoek, de zoektocht naar nieuwe onderzoeksvragen, de beantwoording daarvan aan de hand van een passende en weldoordachte methodiek, en manieren om oude vragen op nieuwe manieren te beantwoorden.

Voor deze tweede reeks werden internationale onderzoekers uitgenodigd om lezingen te geven over hun DH-projecten, gaande van natuurlijke taalverwerking (NLP), *deep learning* (DL), tekstherkenning en tekstannotatie, tot neurale netwerken en *big data*.

De lezingenreeks wil de aandacht vestigen op de allernieuwste digitale methodes die ontwikkeld en gebruikt worden door menswetenschappers en onderzoekers in staat stellen om die methodes zelf toe te passen bij hun eigen onderzoek.

Geïnteresseerden kunnen zich [online](#) aanmelden voor de lezing.

23 april 2020 - ESIL IGHIL Pre-Conference event: The Founding of Solidarity in the International Community (Catania, Italië)

Op 23 april 2020 vindt in Catania het pre-conferentie event van de Interest Group on the History of International Law van ESIL (European Society of International Law) plaats. Het event biedt aan enkele jonge onderzoekers de kans om een paper voor te stellen, en wordt gevolgd door de algemene conferentie. Het volledige programma kunt u [hier](#) vinden.

30 april 2020 & 4 juni 2020 - Leuven Legal History Talks (Leuven, België)

De onderzoekseenheid Romeins recht en rechtsgeschiedenis van de KU Leuven organiseert de komende maanden opnieuw verscheidene "Leuven Legal History Talks".

Op 30 april zal Dr. Anne-Charlotte Martineau een lezing geven in Leuven rond het thema "slavery and the neo-scholastics". Op 4 juni zal Dr. Dino Kritsiotis een lezing geven met als titel "The Internationalists and their Interpreters: Some Afterthoughts to the Pact of Paris (1928)". Meer info over de Leuven Legal History Talks vindt u [hier](#)

Varia

Vacature Rijksarchief/Cegesoma

Het Rijksarchief / CegeSoma zoekt een Franstalig (rechts)historicus/a voor het tweejarige BRAIN-project POSTWAREX : The ultimate punishment: military justice and the executions of death penalties for collaborators after the Second World War in Belgium (1944-1950). Solliciteren kan tot 7 maart 2020. Het vacaturebericht kan u [hier](#) terugvinden.

DIGITALISERING: Algemeen Rijksarchief: 3500 nieuwe beelden uit de iconografische collectie.

Het Algemeen Rijksarchief van België heeft 3500 nieuwe beelden uit haar iconografische collectie [online](#) gezet. Deze nieuwe digitale documenten zijn heel verscheiden naar vorm en inhoud, en beslaan meer dan drie eeuwen geschiedenis.

(Bron/source: [ARA](#))

De voorgaande nieuwsbrieven kan U vinden op: www.rechtsgeschiedenis.be. Deze boodschap is U toegezonden omdat uw emailadres voorkomt in de lijst van ca. 400 rechtshistorische belangstellenden die bijgehouden wordt door het Instituut voor Rechtsgeschiedenis van de Universiteit Gent. Komt uw naam bij vergissing in deze lijst voor en wilt U geen verdere mails over rechtsgeschiedenis ontvangen, stuur dan een e-mail naar [de redactie](#). Uw naam zal dan uit de lijst verwijderd worden. Mogen wij de abonnees van de nieuwsbrief vragen steeds de wijziging van hun emailadres mee te delen.

Wilt U bepaalde vragen, mededelingen of aankondigingen van congressen, boeken e.d. over rechtsgeschiedenis of Romeins recht via deze nieuwsbrief laten verspreiden, mail dan naar: courant@ugent.be